

Կ-1209⁹-09.12.2025-ՊԻ-011

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
Օ Ր Ե Ն Ք Ը**

«ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՇՈՒԿԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ

ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Արժեթղթերի շուկայի մասին» 2007 թվականի հոկտեմբերի 11-ի ՀՕ-195-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 98-րդ հոդվածի 2-րդ մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 12-րդ կետով.

«12) «Հանրության գերակա շահերի ապահովման նպատակով սեփականության օտարման մասին» օրենքով սահմանված կարգով գույքի օտարման դեպքում դրա վերաբերյալ արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ռեեստրում ներառված տեղեկությունների տրամադրումը նույն օրենքով սահմանված կարգով նշանակված լիազոր մարմնին:»:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ «ՀԱՆՐՈՒԹՅԱՆ ԳԵՐԱԿԱ ՇԱՀԵՐԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՕՏԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (Կ-1209-09.12.2025-ՊԻ-011/1), «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (Կ-1209¹-09.12.2025-ՊԻ-011/1), «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (Կ-1209²-09.12.2025-ՊԻ-011/1), «ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (Կ-1209³-09.12.2025-ՊԻ-011/1), ««ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (Կ-1209⁴-09.12.2025-ՊԻ-011/1), ««ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (Կ-1209⁵-09.12.2025-ՊԻ-011/1) ԵՎ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (Կ-1209⁶-09.12.2025-ՊԻ-011/1) ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ

№	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություններն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
«Հանրության գերակա շահերի ապահովման նպատակով սեփականության օտարման մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ					
1.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 3-րդ հոդված	Որոշակիության պահանջն ապահովելու և օրենսդրական ժամկետները ճիշտ հաշվարկելու նպատակով առաջարկում ենք սեփականության չօտարվող մասը օտարելուն պարտադրելու պահանջով գործի քննության մեկամսյա ժամկետը հաշվարկել ոչ թե հայցը ստանալու, այլ այն վարույթ ընդունելու օրվանից, քանի որ հայցադիմումը կարող է վերադարձվել կամ ընդունումը մերժվել, որպիսի դեպքերում առաջանալու է կրկին հայցադիմում ներկայացնելու կամ որոշումը բողոքարկելու անհրաժեշտություն, ինչը հանգեցնելու է ստանալու օրվանից հայցի քննության մեկամսյա ժամկետի	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն: Արդյունքում փոփոխվել է նաև Նախագծի 3-րդ հոդվածի մասերի համարակալումը:	Ընդունվել է:

			խախտման: Առաջարկում ենք Նախագծի 3-րդ հոդվածով նախատեսվող՝ Օրենքի 5.1-ին հոդվածի 3-րդ մասում «ստանալու» բառը փոխարինվել է «վարույթ ընդունվելու» բառերով:		
2.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 4-րդ հոդված	Որպես հիմնական ձեռքբերող Նախագծով դիտարկվել է պետությունը կամ համայնքը: Առաջարկում ենք Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի «է» կետում ավելացնել նաև պետության կամ համայնքի հիմնադրած կամ դրանց մասնակցությամբ իրավաբանական անձանց, քանի որ վերջիններիս միջոցով նույնպես իրականացվում են հանրային շահից բխող գործառույթներ, ինչպես նաև պետական կամ համայնքային ծրագրեր:	Ընդունվել է: Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի «է» կետում կատարվել է համապատասխան լրացում: Համանման լրացում կատարվել է նաև այլ անհրաժեշտ հոդվածներում:	Ընդունվել է:
3.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 4-րդ հոդված	Առաջարկում ենք հանրության գերակա շահ ճանաչելու մասին Կառավարության որոշման մեջ օտարման ենթակա սեփականության իրավունքի օբյեկտի վերաբերյալ նշվող տեղեկությունները խմբագրել, օրինակ՝ պետական գրանցում չպահանջող գույքերի մասով տվյալներ նշելու պահանջը նախատեսել՝ «առկայության դեպքում», ինչպես նաև որպես նույնականացնող տվյալ լրացնել «հանրության գերակա շահ ճանաչվող տարածքի սխեման»՝ հաշվի առնելով Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ օրենքի 7-րդ հոդվածի 2.2-րդ մասը:	Ընդունվել է: Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «գ» կետում կատարվել են համապատասխան լրացումներ:	Ընդունվել է:

4.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 4-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «գ» կետում նախատեսել առանձնահատուկ տեսակի և նկարագրության գույքի, օրինակ՝ արժեթղթերի նույնականացնող այլ տվյալներ, օրինակ՝ «թողարկողի անվանումը, արժեթղթերի միջազգային տարբերակիչ ծածկագրերը կամ արժեթղթերի նույնականացնող ծածկագիրը, արժեթղթերի տեսակը, դասը, քանակը, դրանց անվանական արժեքը և թողարկման արժույթը»:	Ընդունվել է: Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «գ» կետում կատարվել են համապատասխան լրացումներ:	Ընդունվել է:
5.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 4-րդ հոդված	Որոշակիության պահանջի ապահովման նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ օրենքի 7-րդ հոդվածի 2.2-րդ մասում նախատեսել կանոն, որ «Կառավարության որոշմամբ սահմանված սխեմայի և գույքերի ցանկի միջև հակասության դեպքում նախապատվությունը տրվում է սխեմայի տվյալներին»:	Ընդունվել է: Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ օրենքի 7-րդ հոդվածի 2.2-րդ մասում կատարվել է համապատասխան լրացում:	Ընդունվել է:
6.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 4-րդ հոդված	Առաջարկում ենք գործընթացի թափանցիկությունն ապահովելու նպատակով այն դեպքերի համար, երբ ձեռքբերողը մասնավոր սուբյեկտ է, Կառավարությանը վերապահել այդ սուբյեկտի ընտրության կարգը սահմանելու լիազորությունը:	Ընդունվել է: Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ օրենքի 7-րդ հոդվածի 3-րդ մասը վերախմբագրվել է առաջարկվող բովանդակությամբ:	Ընդունվել է:
7.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 4-րդ հոդված	Նկատի ունենալով, որ գույքի տարբեր տեսակներով պայմանավորված՝ դրանց վերաբերյալ տեղեկատվություն	Ընդունվել է: Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 7-րդ հոդվածի 4-րդ մասում	Ընդունվել է:

			<p>հավաքագրում և գրանցում են տարբեր մարմիններ, իսկ Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 7-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված կարգավորումը վերաբերում է միայն Կադաստրի կոմիտեին՝ առաջարկում ենք գրանցում իրականացնող այլ մարմինների համար ևս նախատեսել կառավարության որոշումից ծագող օտարվող սեփականության վերաբերյալ համապատասխան տվյալներն իրենց համակարգերում արտացոլելու, իսկ կառավարության որոշումն ուժը կորցրած կամ անվավեր ճանաչվելու դեպքերում՝ դրանք վերացնելու կարգավորում:</p>	<p>կատարվել են լրացումներ գրանցում իրականացնելու իրավասու այլ մարմինների մասով տեղեկատվություն գրանցելու կամ դրանց վերացնելու մասին:</p>	
8.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 4-րդ հոդված	<p>Հանրության գերակա շահ հանդիսացող գույքը կարող է քրեական գործի շրջանակում արգելադրված կամ գրավադրված լինել: Քրեական վարույթի շրջանակում անհրաժեշտ գործողությունների կատարումն ապահովելու նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 7-րդ հոդվածը լրացնել նոր՝ 4.1-ին կետով և լիազոր մարմնի համար սահմանել վարույթ իրականացնող մարմնին Կառավարության որոշման մասին ծանուցելու պարտականություն:</p>	<p>Ընդունվել է: Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 7-րդ հոդվածը լրացվել է նոր՝ 4.1-ին մասով՝ առաջարկվող բովանդակությամբ:</p>	Ընդունվել է:
9.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 4-րդ հոդված	<p>Առաջարկում ենք Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 7-րդ հոդվածի 5-րդ մասում նախատեսել, որ</p>	<p>Ընդունվել է: Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 7-րդ հոդվածի 5-րդ մասում</p>	Ընդունվել է:

			<p>հանրության գերակա շահ ճանաչելու մասին Կառավարության որոշումն արժեթղթերի օտարման դեպքում, ըստ առկայության, ուղարկվում է նաև անվանատիրոջը, իսկ օբյեկտի սեփականատիրոջ՝ սնանկության վարույթում որպես պարտապան հանդես գալու դեպքում՝ նաև սնանկության գործով կառավարչին՝ հաշվի առնելով, որ այլ անձանց պատկանող անվանական արժեթղթերը կարող են հաշվառված լինել անվանատիրոջ անունով, իսկ սեփականատիրոջ սնանկ ճանաչված լինելու դեպքում վերջիս անունից հանդես գալու և որոշակի գործողություններ կատարելու, օրինակ՝ պայմանագիր կնքելու լիազորությունը վերապահված է սնանկության գործով կառավարչին:</p>	<p>կատարվել են համապատասխան լրացումներ:</p>	
<p>10.</p>	<p>ՀՀ Կառավարություն</p>	<p>Նախագծի 6-րդ հոդված</p>	<p>Օրենքի 10-րդ հոդվածի 2-րդ մասում հիշատակվում է միայն պետական մարմնում գրանցման մասին, մինչդեռ որոշակի տեսակի գույքերի դեպքում սեփականության կամ գույքային այլ իրավունքներ ենթակա են ոչ թե պետական, այլ իրավասու այլ մարմնի կողմից պարզապես գրանցման: Ըստ այդմ, առաջարկում ենք Նախագծի 6-րդ հոդվածով Օրենքի 10-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ նոր խմբագրությամբ՝ «2. Օտարվող սեփականության սեփականատերն օտարման պայմանագրի նախագիծը սույն</p>	<p>Ընդունվել է: Նախագծի 6-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 10-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրվել է նոր խմբագրությամբ:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>

			<p>օրենքով սահմանված կարգով ստանալուց (պայմանագրի վերաբերյալ պատշաճ ծանուցված համարվելուց) հետո՝ երկշաբաթյա ժամկետում, պարտավոր է պատշաճ ձևով հայտնել ձեռքբերողին օտարման ենթակա սեփականության նկատմամբ այն գույքային իրավունքներ ունեցողների մասին, որոնք օրենքով սահմանված կարգով պետական կամ այլ մարմնում չեն գրանցվել կամ ենթակա չեն եղել գրանցման: Եթե սույն մասում նշված ժամկետում օտարվող սեփականության սեփականատերն իրեն հայտնի օտարվող սեփականության նկատմամբ գրանցում չունեցող գույքային իրավունքներ ունեցողների մասին չի հայտնում ձեռքբերողին, ապա առանց այդ գույքային իրավունքներ ունեցողների մասնակցության սեփականության օտարման հետևանքով նրանց պատճառված վնասների համար պատասխանատվությունը կրում է օտարվող սեփականության սեփականատերը:»:</p>		
<p>11.</p>	<p>ՀՀ Կառավարություն</p>	<p>Նախագծի 7-րդ հոդված</p>	<p>Լրացուցիչ փոխհատուցում տրամադրելու՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 1.1-ին մասում վկայակոչված պայմաններում, մասնավորապես, երբ նշվում է օրենքի 10-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված պայմանագիրը կնքելու կամ այն օրենքի 12-րդ հոդվածի 3-րդ մասի ուժով կնքված համարվելու մասին, իրավունքի</p>	<p>Ընդունվել է: Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 1.1-ին մասի 2-րդ կետում կատարվել է համապատասխան լրացում:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>

			չարաշահումից խուսափելու նպատակով անհրաժեշտ է սահմանել համապատասխան վարքագիծը դրսևորելու ժամկետը՝ լրացնելով «մինչև ձեռքբերողի նկատմամբ սեփականության իրավունքի գրանցումը» բառերով:		
12.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 7-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ մասից հանել «սույն օրենքով» բառերը, քանի որ ինքնին պատշաճ է համարվելու այդ օրենքով նախատեսված ծանուցումը:	Ընդունվել է: Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ մասից հանվել է «սույն օրենքով» բառերը:	Ընդունվել է:
13.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 7-րդ հոդված	Գնահատման գործընթացի, այդ թվում՝ գնահատողի ներգրավման շարունակականությունն ապահովելու նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ մասում կատարել լրացում այն մասին, որ լիազոր մարմնին ներկայացվում է նաև օտարվող սեփականության սեփականատիրոջ և սեփականության նկատմամբ գույքային իրավունքներ ունեցողների նախընտրելի գնահատողի գրավոր համաձայնությունը, և հստակ ամրագրել, որ պարտադիր ներգրավվում է հենց այդ գնահատողը:	Ընդունվել է: Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ մասում կատարվել են համապատասխան լրացումներ:	Ընդունվել է:
14.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 7-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված Օրենքի 11-րդ հոդվածի 3-րդ մասից հանել «հարկային հաշվի հիման վրա» բառերը՝ կարգի	Ընդունվել է: Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված Օրենքի 11-րդ հոդվածի 3-րդ մասից հանվել են «հարկային հաշվի հիման վրա»	Ընդունվել է:

			վերաբերյալ կարգավորումները վերապահելով Կառավարության որոշմանը, ինչպես նաև դրանում նախատեսված սեփականության շրջանակից բացառել արժեթղթերը, քանի որ դրանք ինքնին ձեռնարկատիրական գործունեության առարկա են, և դրանց գնահատումը ենթադրում է նաև ձեռնարկատիրական ակնկալիքների գնահատումը:	բառերը, ինչպես նաև սեփականության շրջանակից բացառվել են արժեթղթերը:	
15.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 7-րդ հոդված	Հաշվի առնելով, որ «Գնահատման գործունեության մասին» օրենքը չի տարածվում բոլոր տեսակ գույքերի գնահատման վրա՝ առաջարկում ենք Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 3.1-ին մասը խմբագրել և սահմանել հատուկ տեսակի գույքերի, օրինակ՝ արժեթղթերի գնահատման կանոններ:	Ընդունվել է: Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 3.1-ին մասով նախատեսվել են նաև արժեթղթերի, այդ թվում նաև՝ բորսայական առևտրին թույլատրված արժեթղթերի շուկայական արժեքը որոշելու հատուկ կարգավորումներ:	Ընդունվել է:
16.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 7-րդ հոդված	Աձանցյալ ֆինանսական գործիքները (գործարքները) պայմանագրեր են, որոնց հիման վրա անձի մոտ ծագում է պահանջի իրավունք, ըստ այդմ՝ առաջարկում ենք Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 3.1-ին մասին հանել այն, քանի որ դրանց համար առանձին կարգավորումներ նախատեսելու անհրաժեշտությունը բացակայում է:	Ընդունվել է: Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 3.1-ին, ինչպես նաև մյուս բոլոր հոդվածներից հանվել են աձանցյալ ֆինանսական գործիքները (գործարքները):	Ընդունվել է:
17.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 7-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 4.2-րդ հոդվածում լրացնել նաև «Կառավարության սահմանած	Ընդունվել է: Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 4.2-րդ հոդվածում	Ընդունվել է:

			գնահատման ստանդարտ» բառերով՝ նկատի ունենալով, որ «Գնահատման գործունեության մասին» օրենքը գնահատման հիմքում դիտարկում է նաև այդ ստանդարտները:	կատարվել է համապատասխան լրացում:	
18.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 7-րդ հոդված	Հաշվի առնելով բազմաբնակարան շենքերի առկայությունը՝ առաջարկում ենք Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 4.3-րդ մասում վթարային շինությունների փոխարեն դիտարկել վթարային բազմաբնակարանային շենքերի արժեքի հաշվարկման հարցը: Միաժամանակ, հիսուն տոկոսի չափով արժեքի նվազեցումը համաչափ չէ, ուստի առաջարկում ենք նվազեցնել այս տոկոսադրույքը:	Ընդունվել է: Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 4.3-րդ մասով նախատեսվել է, որ վթարային բազմաբնակարան բնակելի շենքերի դեպքում բնակելի տարածք հանդիսացող գույքի (առանց հողամասի) արժեքը որոշվում է նույն տարածագնահատման գոտում գտնվող համանման ոչ վթարային գույքի արժեքը երեսուն տոկոսով:	Ընդունվել է:
19.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 7-րդ հոդված	Քանի որ մասնավոր սուբյեկտների կողմից որոշ գործողություններ կամ գործառնություններ կատարվում են վճարովի հիմունքներով՝ առաջարկում ենք Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 5-րդ մասում օտարման հետ կապված ծախսերում հարկերից զատ ներառել նաև այդ վճարները:	Ընդունվել է: Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 5-րդ մասում ձեռքբերողի կողմից հատուցման ենթակա գումարների կազմում ընդգրկվել են նաև իրավասու մարմինների կողմից մատուցվող անհրաժեշտ ծառայությունների համար վճարման ենթակա գումարները:	Ընդունվել է:
20.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 7-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 6-րդ մասում կատարել լրացում հետևյալ բովանդակությամբ՝ «Գույքային	Ընդունվել է: Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 6-րդ մասում	Ընդունվել է:

			<p>իրավունքների շուկայական արժեքի գնահատման և դրանց դիմաց փոխհատուցման սույն օրենքով սահմանված կարգը կիրառելի չէ գրավի իրավունքի նկատմամբ, որի դեպքում գործում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 243-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կարգը»:</p> <p>Գրավի դեպքում գործում է գրավի՝ գույքին «հետևելու» սկզբունքը, որպիսի պայմաններում ողջամիտ է այդ իրավունքը տարածել փոխհատուցման գումարի վրա կամ գրավառուին ընձեռել դրա հաշվին նախապատվության հիմքով բավարարում ստանալու իրավունք:</p>	<p>կատարվել է համապատասխան լրացում:</p>	
21.	<p>ՀՀ Կառավարություն</p>	<p>Նախագծի 7-րդ հոդված</p>	<p>Առաջարկում ենք Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 7-րդ մասում նշված՝ «սեփականության օտարման» դեպքից հետո առանձին ներառել նաև իրավահաջորդությամբ փոխանցվելու դեպքը: Միաժամանակ, առաջարկում ենք նույն հոդվածում օգտագործված՝ «այն սեփականատիրոջ համար, ում փոխարինում է նոր սեփականատերը» բառերը փոխարինել «օտարվող սեփականության նկարագրության արձանագրությունը կազմելու օրվա դրությամբ օտարվող սեփականության սեփականատիրոջ համար» բառերով, քանի որ ներկայումս կիրառված</p>	<p>Ընդունվել է: Նախագծի 7-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 11-րդ հոդվածի 7-րդ մասում կատարվել են համապատասխան լրացումներ և փոփոխություններ:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>

			արտահայտությունն ընդհանրական է, և ստեղծում է ցանկացած նոր սեփականատիրոջ համար նախկինի գործողությունների պարտադիր լինելու տպավորություն, մինչդեռ խոսքը գնում է միայն ձեռքբերողի մասին:		
22.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 8-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 8-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 12-րդ հոդվածի 1-ին մասում «նոտարի կամ դատարանի» բառերից հետո լրացնել «լրացնել «, օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ Հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայության (համապատասխան ստորաբաժանման)» բառերով: «Կատարողական վարույթի մասին» օրենքի 74-րդ հոդվածի 4-րդ մասը պարունակում է կարգավորում արգելադրված գույքի հանրային գերակա շահի ապահովման նպատակով օտարվելու մասին: Նշված լրացումը կարևոր է քաղաքացիական և վարչական գործերով հայցի ապահովման միջոց կիրառված լինելու հիմքով գույքի նկատմամբ արգելանք կիրառված լինելու դեպքերի մասով, քանի որ ծառայության դեպոզիտ հանձնված գումարն օրենքի ուժով կփոխարինի արգելադրված գույքին՝ ապահովելով համապատասխան ապահովումներ հայցած անձանց իրավունքները:	Ընդունվել է: Նախագծի 8-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 12-րդ հոդվածի 1-ին մասում, ինչպես նաև Նախագծի և հարակից նախագծերի այլ անհրաժեշտ հոդվածներում կատարվել է համապատասխան լրացում: Արգելադրված գույքի՝ հանրային գերակա շահ ճանաչվելու դեպքում դրա դիմաց տրամադրվող փոխհատուցման գումարը ծառայության դեպոզիտ փոխանցելու դեպքում գույքի նկատմամբ կիրառված ապահովումները «Կատարողական վարույթի մասին» օրենքի 74-րդ հոդվածի 4-րդ մասի ուժով փոխանցվելու են դրամական միջոցների վրա:	Ընդունվել է:

23.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 8-րդ հոդված	Առաջարկում ենք խմբագրել Նախագծի 8-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 12-րդ հոդվածի 3-րդ մասի «ա» կետը, և պայմանագիրը կնքված համարել փոխհատուցման գումարը դեպոզիտ հանձնելու մասին տեղեկությունն օտարվող սեփականության սեփականատիրոջը և օտարվող սեփականության նկատմամբ գույքային իրավունքներ ունեցողներին ուղարկելուց հետո մինչև օտարվող գույքի նկատմամբ ձեռքբերողի սեփականության իրավունքի գրանցումը օտարվող սեփականության սեփականատիրոջ կամ օտարվող սեփականության նկատմամբ գույքային իրավունքներ ունեցողի կողմից սահմանված կարգով այն ստանալու փաստի ուժով:	Ընդունվել է: Նախագծի 8-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 12-րդ հոդվածի 3-րդ մասի «ա» կետը խմբագրվել է առաջարկվող բովանդակությամբ:	Ընդունվել է:
24.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 8-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 8-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 12-րդ հոդվածի 3-րդ մասի «բ» կետում հստակեցնել, որ դեպոզիտ վճարված գումարը սեփականատիրոջ կողմից ստացվելու դեպքում պայմանագիրը կնքված է համարվում սեփականության իրավունքի դադարման մասով, իսկ գույքային իրավունք ունեցողի կողմից ստացվելու դեպքում՝ այդ իրավունքների դադարման մասով:	Ընդունվել է: Նախագծի 8-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 12-րդ հոդվածի 3-րդ մասի «բ» կետը վերախմբագրվել է:	Ընդունվել է:
25.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 8-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 8-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 12-րդ հոդվածի 5-րդ մասում «ներառյալ» բառը	Ընդունվել է: Նախագծի 8-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 12-րդ հոդվածի 5-րդ մասում	Ընդունվել է:

			փոխարինել «բացառությամբ» բառով՝ նկատի ունենալով, որ Քրեական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված սահմանափակումների մասով առաջարկվել է նախատեսել այլ հատուկ կարգավորում:	կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	
26.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 9-րդ հոդված	Նախագծի 9-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասում առաջարկում ենք «հատուկ» բառից հետո ավելացնել «հայցային» բառը՝ նկատի ունենալով, որ Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով համապատասխան գործը նախատեսված է որպես հատուկ հայցային վարույթի կարգով քննվող գործ:	Ընդունվել է: Նախագծի 9-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասում կատարվել է համապատասխան լրացում:	Ընդունվել է:
27.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 9-րդ հոդված	Նախագծի 9-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «բ» կետում կրկնվում են «դեպոզիտ հանձնելու օրվա դրությամբ» բառերը: Միաժամանակ, առաջարկում ենք հանել «դատարանի վճռով նշված համարժեք փոխհատուցման չափը տասնհինգ տոկոսով գերազանցող գումարի չափով» բառերը՝ նկատի ունենալով, որ փոխհատուցման գումարը ենթակա է հաշվարկման դատարանի կողմից, և փոխհատուցում վճարվելու է դատական ակտի հիման վրա:	Ընդունվել է: Նախագծի 9-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «բ» կետից հանվել են «դեպոզիտ հանձնելու օրվա դրությամբ» և «դատարանի վճռով նշված համարժեք փոխհատուցման չափը տասնհինգ տոկոսով գերազանցող գումարի չափով» բառերը:	Ընդունվել է:
28.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 10-րդ հոդված	Հանրության գերակա շահ ճանաչված գույքի նկատմամբ անձը կարող է կատարել ոչ միայն բարելավումներ, այլ նաև գործառնություններ, ուստի առաջարկում ենք Նախագծի 10-րդ հոդվածով	Ընդունվել է: Նախագծի 10-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասում կատարվել է համապատասխան լրացում:	Ընդունվել է:

			Նախատեսված՝ Օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասում նախատեսել նաև, որ օտարվող սեփականության սեփականատերը, մինչև դրա օտարումը կամ օտարումից ծագող իրավունքների գրանցումն իրավունք ունի այն տիրապետելու, օգտագործելու և տնօրինելու, ինչպես նաև կատարելու միայն այնպիսի բարելավումներ կամ գործառնություններ, որոնք ապահովում են տվյալ սեփականության օգտագործումն իր նշանակությանը համապատասխան	Արդյունքում փոփոխվել է նաև այդ հոդվածի մասերի համարակալումը:	
29.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 12-րդ հոդված	Նախագծի 12-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասով Կառավարության որոշումն ուժը կորցրած է ճանաչվում փոխհատուցման գումարը դեպոզիտ հանձնելուց հետո 30 օրվա ընթացքում սեփականության իրավունքի գրանցման դիմում չներկայացնելու հիմքով: Մինչդեռ Օրենքի 12-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն՝ գույքը ձեռքբերողի սեփականությանն է անցնում փոխհատուցման ենթակա գումարը դեպոզիտ հանձնելուն հաջորդող երեսուներորդ օրը, ուստի միայն դրանից հետո վերջինս կարող է դիմում ներկայացնել:	Ընդունվել է: Նախագծի 12-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասում սեփականության իրավունքի գրանցման դիմում ներկայացնելու ժամկետը պայմանավորվել է սեփականության իրավունքը Օրենքի 12-րդ հոդվածի 5-րդ մասի հիմքով փոխանցվելու օրվանից հետո երեսուն աշխատանքային օրվա ընթացքում:	Ընդունվել է:
30.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 12-րդ հոդված	Օրենքի 16-րդ հոդվածի 3-րդ մասն առաջարկում ենք ուժը կորցրած ճանաչել, քանի որ նույն հոդվածի 4-րդ մասը սահմանում է օտարման հիմք հանդիսացող գործունեությունը չսկսելու կամ պետության և ձեռքբերողի միջև	Ընդունվել է: Նախագծի 12-րդ հոդվածով նախատեսվող՝ Օրենքի 16-րդ հոդվածի 3-րդ մասն ուժը կորցրած է ճանաչվել:	Ընդունվել է:

			կնքված պայմանագրի վաղաժամկետ լուծման հիմք հանդիսացող խախտում թույլ տալու կամ գերակա շահ ճանաչելու վերաբերյալ Կառավարության որոշմամբ սահմանված ժամկետում օտարման նպատակի իրագործումը չավարտելու իրավական հետևանքները:		
31.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 13-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 13-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 17-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանել անձի կողմից տրամադրված հասցեով հաղորդակցումներն ուղարկելու դեպքում անձի՝ ծանուցված համարելու մասին կարգավորումներ:	Ընդունվել է: Նախագծի 13-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենքի 17-րդ հոդվածի 3-րդ մասը լրացվել է նոր նախադասությամբ:	Ընդունվել է:
32.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 15-րդ հոդված	Իրավական որոշակիության սկզբունքի պահանջներից ելնելով՝ առաջարկում ենք խմբագրել Օրենքի 15-րդ հոդվածի 2-րդ մասը՝ կարգավորումներին չտալ հետադարձ ուժ: Փոխարենն առաջարկում ենք Օրենքի 15-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսել օրենքի ուժի մեջ մտնելուց հետո կատարվելիք գործողությունների մասին կարգավորումներ՝ հետևյալի մասին՝ «2. Եթե մինչ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահը կայացված՝ հանրության գերակա շահ ճանաչելու վերաբերյալ Կառավարության որոշումներով սահմանված այն գույքերի առնչությամբ, որոնց նկատմամբ ձեռքբերողի սեփականության իրավունքը սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահին գրանցված չի	Ընդունվել է: Օրենքի 15-րդ հոդվածի 2-րդ մասը վերախմբագրվել է առաջարկվող խմբագրությամբ:	Ընդունվել է:

			<p>եղել, սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո վեց ամսվա ընթացքում չի գրանցվում ձեռքբերողի սեփականության իրավունքը, ապա Կառավարությունն իր որոշմամբ հանրության գերակա շահ ճանաչելու մասին Կառավարության որոշումը ամբողջությամբ կամ մասնակի՝ տվյալ գույքի մասով կարող է ճանաչել ուժը կորցրած, ինչպես նաև նոր որոշմամբ տվյալ գույքի առնչությամբ կարող է կրկին ճանաչել հանրության գերակա շահ: Սույն մասով սահմանված դեպքերում Կառավարության կողմից իր որոշումն անվավեր ճանաչելը հիմք է տվյալ գույքի օտարման դիմաց փոխհատուցման չափի, հանրության գերակա շահ ճանաչելու վերաբերյալ Կառավարության որոշման անվավերության և հանրության գերակա շահերի ապահովման նպատակով տվյալ գույքի օտարմանն առնչվող այլ քաղաքացիական և վարչական գործերով վարույթները կարճելու համար՝ վեճն ըստ էության սպառված լինելու հիմքով:»</p>		
33.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 15-րդ հոդված	<p>Առաջարկում ենք Օրենքի 15-րդ հոդվածի 3-րդ մասը հանել Նախագծից, քանի որ նույն հոդվածի 2-րդ մասն արդեն իսկ նախատեսում է համանման կարգավորումներ:</p>	Ընդունվել է: Օրենքի 15-րդ հոդվածի 3-րդ մասը հանվել է Նախագծից:	Ընդունվել է:
34.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 15-րդ հոդված	<p>Առաջարկում ենք Օրենքի 15-րդ հոդվածի 4-րդ մասը հանել Նախագծից, և նախկինում կայացված Կառավարության որոշումների հիման նախատեսված</p>	Ընդունվել է: Օրենքի 15-րդ հոդվածի 4-րդ մասը հանվել է Նախագծից:	Ընդունվել է:

			գործընթացների վրա մասով չնախատեսել անցումային դրույթներ:		
35.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագիծ	Առաջարկում ենք Նախագծում շտկել տեխնիկական վրիպակները և տառասխալները:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել են տեխնիկական շտկումներ:	Ընդունվել է:
36.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծերի փաթեթը լրացնել նոր օրենքով	Առաջարկում ենք նախագծերի փաթեթը լրացնել նոր՝ «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծով և նախատեսել վերադասության կարգով ձեռքբերողի սեփականության իրավունքի պետական գրանցման վերաբերյալ վարչական ակտը բողոքարկելիս գործընթացը չկասեցնելու կարգավորում՝ հաշվի առնելով, որ դատական կարգով բողոքարկելիս նախատեսվել են այդ մասին համապատասխան կարգավորումներ:	Ընդունվել է: Կատարվել են լրացումներ նաև «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքում: Մասնավորապես, 49-րդ հոդվածի 1-ին մասով բացառություն է սահմանվել «Հանրության գերակա շահերի ապահովման նպատակով սեփականության օտարման մասին» օրենքով կարգավորվող իրավահարաբերություններից բխող, այդ թվում՝ օտարվող կամ օտարված գույքի կամ դրա նկատմամբ ձեռքբերողի սեփականության իրավունքի պետական գրանցման վերաբերյալ վարչական ակտերի վերաբերյալ քննվող գործերի դեպքում վարույթը կասեցնելու մասով: Նույն օրենքի 74-րդ հոդվածով նաև սահմանվել է, որ ձեռքբերողի սեփականության իրավունքի պետական գրանցման վերաբերյալ վարչական ակտը բողոքարկելը չի կասեցնում վարչական ակտի կատարումը:	Ընդունվել է:

<p>37.</p>	<p>ՀՀ Կառավարություն</p>	<p>Նախագծերի փաթեթը լրացնել նոր օրենքով</p>	<p>Առաջարկում ենք նախագծերի փաթեթը լրացնել նոր՝ «Քրեական դատավարության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծով, և կարգավորել այն դեպքերը, երբ քրեական վարույթի շրջանակում գրավ ընդունված կամ արգելադրված գույքը հանրության գերակա շահ է ճանաչվում: Օրինակ՝ կարող են դիտարկվել գրավ ընդունված գույքը փոխհատուցման գումարով փոխարինելու, իսկ արգելադրված գույքի դեպքում՝ այլ համարժեք արգելադրելու ուղղությամբ միջոցներ ձեռնարկելու մասին կարգավորումներ:</p>	<p>Ընդունվել է: Կատարվել են լրացումներ նաև Քրեական դատավարության օրենսգրքի 125-րդ և 135-րդ հոդվածներում, և նախատեսվել է, որ եթե գրավ ընդունված գույքի նկատմամբ ճանաչվել է հանրության գերակա շահ, ապա գրավի առարկան փոխարինվում է «Հանրության գերակա շահերի ապահովման նպատակով սեփականության օտարման մասին» օրենքով սահմանված կարգով նախատեսված համարժեք փոխհատուցման գումարով, որը փոխանցվում է համապատասխանաբար դատարանի կամ դատախազության դեպոզիտ: Իսկ արգելադրված գույքի մասով նախատեսվել է վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից դեպոզիտ հանձնված փոխհատուցման գումարը արգելադրելու կամ համարժեք այլ գույք արգելադրելու ուղղությամբ միջոցներ ձեռնարկելու մասին կարգավորումներ:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>
<p>38.</p>	<p>ՀՀ Կառավարություն</p>	<p>Նախագծերի փաթեթը լրացնել նոր օրենքով</p>	<p>Առաջարկում ենք նախագծերի փաթեթը լրացնել նոր՝ ««Արժեթղթերի շուկայի մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծով և նախատեսել, որ ծառայողական տեղեկատվության հրապարակում չի</p>	<p>Ընդունվել է: Կատարվել է առաջարկվող բովանդակությամբ լրացում «Արժեթղթերի շուկայի մասին» օրենքի 98-րդ հոդվածում:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>

			<p>համարվում «Հանրության գերակա շահերի ապահովման նպատակով սեփականության օտարման մասին» օրենքով սահմանված կարգով գույքի օտարման դեպքում դրա վերաբերյալ արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ռեեստրում ներառված տեղեկությունների տրամադրումը նույն օրենքով սահմանված կարգով նշանակված լիազոր մարմնին:</p>		
39.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծերի փաթեթը լրացնել նոր օրենքով	<p>Առաջարկում ենք նախագծերի փաթեթը լրացնել նոր՝ «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծով՝ նախատեսելով կարգավորումներ Քաղաքացիական օրենսգրքի իմաստով առանձին խումբ համարվող անշարժ գույքերի մասով: Միաժամանակ, խմբագրել 243-րդ հոդվածն ու նախատեսել կարգավորում, համաձայն որի՝ գրավի իրավունքը կարող է տարածվել նաև փոխհատուցման գումարի վրա:</p>	<p>Ընդունվել է: Քաղաքացիական օրենսգրքի 243-րդ հոդվածում կատարվել է լրացում՝ թույլատրելով գրավի իրավունքը տարածել նաև սեփականության դիմաց տրամադրված փոխհատուցման գումարի վրա: Միաժամանակ, նախատեսվել է, որ առանձին խումբ անշարժ գույքի օտարման դեպքում կիրառվում են «Հանրության գերակա շահերի ապահովման նպատակով սեփականության օտարման մասին» օրենքով սահմանված կարգավորումները:</p>	Ընդունվել է:
40.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 3-րդ հոդված	<p>Առաջարկում ենք Նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասից հանել ձեռքբերողի հաշվին և կազմակերպմամբ տնտեսական</p>	<p>Ընդունվել է: «և պատրաստակամությունը՝ օտարման պայմանագրով ստանձնելու իր հաշվին և</p>	Ընդունվել է:

			<p>կամ գործառույթային նշանակության կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումներ ձեռնարկելու մասին դրույթը, քանի որ օրենքի 5-րդ հոդվածով գույքի տնտեսական կամ գործառույթային նշանակության կորստի ռիսկն արդեն նախատեսված է որպես սեփականության չօտարված մասի օտարում պահանջելու հիմք:</p>	<p>կազմակերպմամբ տնտեսական կամ գործառույթային նշանակության կորստի կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումներ (հողամասի սահմանների ճշտում, չօտարվող մասի մուտքի-ելքի կազմակերպում և ապահովում, անցման իրավունքների՝ սերվիտուտի տրամադրման ստանձնում, անշարժ գույքի միավորի բաժանման պետական գրանցման նպատակով անհրաժեշտ փաստաթղթերի նախապատրաստում, ինժեներական գծերի, տեղափոխումներ և այլն) իրականացնելու պարտավորություն» բառերը հանվել են նշված հոդվածից:</p>	
<p>41.</p>	<p>ՀՀ Կառավարություն</p>	<p>Նախագծի 7-րդ հոդված</p>	<p>Նախագծով Օրենքի 11-րդ հոդվածի 3-րդ մասում կատարվող փոփոխությամբ սահմանվում է, որ փոխհատուցում տրվում է նաև ձեռնարկատիրական գործունեության ընդհատման կամ դադարեցման համար: Այս մասով առաջարկում ենք բացառություն նախատեսել արժեթղթերի մասով, քանի որ դրանք ինքնին ձեռնարկատիրական գործունեության առարկա են, և դրանց գնահատումը ենթադրում է նաև ձեռնարկատիրական ակնկալիքների գնահատում: Միևնույն ժամանակ, նույն կարգավորմամբ առաջարկվում է դրամական փոխհատուցում տրամադրել</p>	<p>Ընդունվել է: Նշված հոդվածում բացառություն է նախատեսվել արժեթղթերի մասով, ինչպես նաև լրացվել «չափով» բառը:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>

			կառավարության սահմանած չափով և կարգով:		
42.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 15-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի եզրափակիչ մասով դրա ուժի մեջ մտնելու ժամկետը սահմանել պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրը, քանի որ Նախագծի կարգավորումներին հետադարձ ուժ չտալու պայմաններում, հատկապես, երբ նախատեսվում է նոր անցումային դրույթ, ըստ որի, սահմանվում է օրենքի ուժի մեջ մտնելուց հետո վեցամսյա ժամկետում որոշակի գործողություններ կատարելու անհրաժեշտություն (տե՛ս վերոնշյալ 32-րդ կետը), առավելապես քաղաքացիների շահերից է բխում նախագծային կարգավորումների ավելի արագ կյանքի կոչումը: Ընդ որում, համանման փոփոխություններ պետք է կատարվեն բոլոր հարակից նախագծերի անցումային դրույթներում:	Ընդունվել է: Նախագծի և բոլոր հարակից նախագծերի անցումային դրույթներում սահմանվել է, որ դրանք ուժի մեջ են մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:	Ընդունվել է:
«Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ					
1.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսված՝ Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգրք) 129-րդ հոդվածի 4-րդ մասում ավելացնել նաև իրավունքի գրանցման հետ կապված վեճերը, և կարգավորումը համապատասխանեցնել Օրենքի 5.1-ին հոդվածի 4-րդ մասի կարգավորումներին:	Ընդունվել է: Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսված՝ Օրենսգրքի 129-րդ հոդվածի 4-րդ մասում կատարվել է լրացում՝ սեփականության իրավունքի գրանցման գործերի մասով, և կարգավորումը համապատասխանեցվել է Օրենքի 5.1-ին հոդվածի 4-րդ մասի կարգավորումներին: Համապատասխանեցումներ կատարվել են նաև հարակից նախագծերի այլ հոդվածներում:	Ընդունվել է:

2.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 3-րդ հոդված	«Գնահատման գործունեության մասին» օրենքը չի տարածվում բոլոր տեսակ գույքերի գնահատման վրա, որպիսի պայմաններում առաջարկում ենք Նախագծի 3-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենսգրքի 234.19-րդ հոդվածի 3-րդ մասում կատարել լրացում և նախատեսել հատուկ տեսակի գույքերի դիմաց փոխհատուցման չափերը վիճարկելու գործերով փորձագետ ներգրավվելու կարգավորումներ:	Ընդունվել է: Նախագծի 3-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Օրենսգրքի 234.19-րդ հոդվածի 3-րդ մասում կատարվել է լրացում և նախատեսվել է, որ արժեթղթերի դեպքում որպես փորձագետ կարող է ներգրավվել միայն «Հանրության գերակա շահերի ապահովման նպատակով սեփականության օտարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված՝ Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ անկախ գնահատող:	Ընդունվել է:
3.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագիծը լրացնել նոր հոդվածներով	Նկատի ունենալով, որ նախագծերի փաթեթը վերաբերում է հանրության գերակա շահի նպատակով սեփականության օտարման հարցերը համապարփակ կարգավորելուն՝ առաջարկում ենք նաև վերանայման բողոքի վերաբերյալ առկա կարգավորումները համապատասխանեցնել 16.09.2025 թվականի Սահմանադրական դատարանի թիվ 1796 որոշմամբ արտահայտված դիրքորոշումներին:	Ընդունվել է: 16.09.2025 թվականի Սահմանադրական դատարանի թիվ 1796 որոշման հիման վրա Նախագծով համապատասխան լրացումներ են կատարվել նաև Օրենսգրքի 419-րդ և 420-րդ հոդվածներում: Արդյունքում փոփոխվել է նաև Նախագծի հոդվածների համարակալումը:	Ընդունվել է:
4.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 6-րդ հոդված	Իրավական որոշակիության պահանջն ապահովելու և դատավարությունների կանխատեսելիությունն ապահովելու նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-4 մասերը հանել՝ օրենքի կարգավորումներին չտալով հետադարձ	Ընդունվել է: Նախագծից հանվել են Նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-4 մասերը:	Ընդունվել է:

			ուժ, և դատավարությունները շարունակել բնականոն ընթացքով:		
5.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագիծ	Առաջարկում ենք Նախագծում շտկել տեխնիկական վրիպակները և տառասխալները:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել են տեխնիկական շտկումներ:	Ընդունվել է:
«Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ					
1.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 4-րդ հոդված	Առավել համապարփակ կարգավորումներ ապահովելու նպատակով՝ առաջարկում ենք Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Վարչական դատավարության օրենսգրքի 200.1-րդ հոդվածում կատարել լրացում այն մասին, որ այդ գլխով նախատեսված կարգավորումները տարածվում է նաև հանրության գերակա շահ ճանաչելու վերաբերյալ Կառավարության ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերում փոփոխություններ կամ լրացումներ նախատեսող կամ գործողությունը դադարեցնող ակտերի իրավաչափության վիճարկման նկատմամբ:	Ընդունվել է: Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Վարչական դատավարության օրենսգրքի 200.1-րդ հոդվածում կատարվել է համապատասխան լրացում:	Ընդունվել է:
2.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 4-րդ հոդված	Առաջարկում ենք հանել Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Վարչական դատավարության օրենսգրքի 200.9-րդ հոդվածի 8-րդ մասը, որը վերաբերում է նախքան վարչական դատարանի դատական ակտը եղած իրավիճակը վերականգնելուն՝ նկատի ունենալով, որ նախկինում եղած իրավիճակը վերականգնելը ենթադրում է նաև վարչական կամ անհատական իրավական	Ընդունվել է: Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Վարչական դատավարության օրենսգրքի 200.9-րդ հոդվածի 8-րդ մասը Նախագծից հանվել է:	Ընդունվել է:

			ակտերի վերացում կամ անվավեր ճանաչում, ինչը առանձին գործընթաց է և չի կարող օրենքի ուժով իրականացվել:		
3.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 4-րդ հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Վարչական դատավարության օրենսգրքի 200.10-րդ հոդվածը լրացնել նոր 2-րդ մասով և դատարանի համար սահմանել նորմատիվ իրավական ակտն անվավեր կամ ոչ իրավաչափ ճանաչելու մասին դատական ակտի պատճենը գրանցում իրականացնող մարմիններին ուղարկելու պարտականություն, որպեսզի վերջիններս տեղյակ լինեն համապատասխան հանգամանքի մասին և ըստ անհրաժեշտության, իրականացնեն օրենքով նախատեսված փոփոխություններ, օրինակ՝ տեղեկատվության հեռացում և այլն:	Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսված՝ Վարչական դատավարության օրենսգրքի 200.10-րդ հոդվածը լրացվել է նոր 2-րդ մասով՝ առաջարկվող բովանդակությամբ:	Ընդունվել է:
4.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագիծ	Առաջարկում ենք Նախագծում շտկել տեխնիկական վրիպակները և տառասխալները:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել են տեխնիկական շտկումներ:	Ընդունվել է:
«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ					
1.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագիծ	Առաջարկում ենք Նախագծում շտկել տեխնիկական վրիպակները և տառասխալները:	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:
««Գնահատման գործունեության մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ					
1.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդված	Հաշվի առնելով, որ գույքային իրավունքները ևս ենթակա են գրանցման՝ առաջարկում ենք Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսված՝ օրենքի 23-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ կետի «ա»	Ընդունվել է: Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսված՝ օրենքի 23-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ կետի	Ընդունվել է:

			ենթակետը լրացնել՝ սահմանելով, որ մասնագիտական հանձնաժողովի մասնագիտական ուսումնասիրությունների առարկա չեն կարող լինել նաև սեփականության նկատմամբ գույքային իրավունքների գնահատման հաշվետվությունները:	«ա» ենթակետում կատարվել է համապատասխան լրացում:	
2.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագիծ	Առաջարկում ենք Նախագծում շտկել տեխնիկական վրիպակները և տառասխալները:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել են տեխնիկական շտկումներ:	Ընդունվել է:
«Գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ					
1.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդված	Իրավակարգավորման որոշակիությունը ապահովելու նպատակով առաջարկում ենք իրավահաստատող փաստաթղթերի կազմում հստակեցնել, որ գրավոր տեղեկատվությունը տրվում է «Հանրության գերակա շահերի ապահովման նպատակով սեփականության օտարման մասին» օրենքով սահմանված լիազոր մարմնի կողմից:	Ընդունվել է: Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվող՝ Օրենքի 47.3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետում «լիազոր մարմնի» բառերից առաջ լրացվել է ««Հանրության գերակա շահերի ապահովման նպատակով սեփականության օտարման մասին» օրենքով սահմանված» բառերով:	Ընդունվել է:
2.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդված	Առավել հստակ և համապարփակ տեղեկատվության փոխանցումն ապահովելու նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվող՝ Օրենքի 47.3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետում «պետք է ներառի» բառերից հետո լրացնել «ներառի տեղեկություններ փոխհատուցման գումարը դեպոզիտ մուտքագրելուց հետո երկշաբաթյա ժամկետում այն օտարվող սեփականության սեփականատերերի կամ	Ընդունվել է: Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվող՝ Օրենքի 47.3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:

			<p>օտարվող սեփականության նկատմամբ գույքային իրավունքներ ունեցողների (ներառյալ՝ այն գույքային իրավունքների թվարկումը, որոնք ենթակա են դադարման) կողմից ստացված լինելու կամ չլինելու վերաբերյալ, ինչպես նաև փոխհատուցման չափը, օտարվող գույքի նույնականացման տվյալները՝ ըստ օտարման պայմանագրի նախագծի» բառերով:</p>		
3.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդված	<p>Առաջարկում ենք սեփականության իրավունքի գրանցման դիմում ներկայացնելու՝ «Հանրության գերակա շահերի ապահովման նպատակով սեփականության օտարման մասին» օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված ժամկետը չպահպանելը Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվող՝ Օրենքի 47.3-րդ հոդվածի 3-րդ մասում նախատեսել որպես սեփականության իրավունքի պետական գրանցումը մերժելու հիմք:</p>	Ընդունվել է: Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվող՝ Օրենքի 47.3-րդ հոդվածի 3-րդ մասում կատարվել է համապատասխան լրացում:	Ընդունվել է:
4.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդված	<p>Օրենքի 47.3-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետից առաջարկում ենք հանել «այլ սուբյեկտի» բառերը, քանի որ Կառավարության որոշումն օրենքի ուժով ամբողջությամբ կամ մասամբ (տվյալ գույքի կամ գույքային իրավունքների մասով) ուժը կորցրած համարվելու մասին տեղեկանք տրվում է միայն լիազոր մարմնի կողմից:</p>	Ընդունվել է: Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվող՝ Օրենքի 47.3-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետից հանվել է «այլ սուբյեկտի» բառերը:	Ընդունվել է:

5.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդված	Առաջարկում ենք Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվող՝ Օրենքի 47.3-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետում «ուժը կորցրած» բառերը փոխարինել «անվավեր» բառով, քանի որ դատարանի վճռով Կառավարության որոշումը ճանաչվում է մասամբ կամ ամբողջությամբ անվավեր:	Ընդունվել է: Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվող՝ Օրենքի 47.3-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:
6.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդված	Քրեական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված սահմանափակումների մասով առանձնահատուկ կարգավորումներ նախատեսված լինելու պայմաններում առաջարկում ենք Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվող՝ Օրենքի 47.3-րդ հոդվածի 5-րդ մասը շարադրել հետևյալ բովանդակությամբ. «5. Գույքի նկատմամբ կիրառված սահմանափակումները (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով գույքի արգելադրման որոշման հիմքով կիրառված սահմանափակումների) ձեռքբերողի սեփականության իրավունքի պետական գրանցման մերժման հիմք չեն և դադարում են օրենքի ուժով՝ օտարվող սեփականության նկատմամբ ձեռքբերողի սեփականության իրավունքի պետական գրանցման պահից, իսկ Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով գույքի	Ընդունվել է: Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվող՝ Օրենքի 47.3-րդ հոդվածի 5-րդ մասը շարադրվել է առաջարկվող բովանդակությամբ:	Ընդունվել է:

			արգելադրման որոշման հիմքով կիրառված սահմանափակումները՝ գույքն արգելանքից հանելու վերաբերյալ սահմանված կարգով կայացված որոշման հիման վրա:»:		
7.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդված	Քանի որ Օրենքով արդեն իսկ առկա է նոտարների և այլ մարմինների կողմից էլեկտրոնային եղանակով փաստաթղթեր ներկայացնելու կարգավորում, առաջարկում ենք Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվող՝ Օրենքի 47.3-րդ հոդվածը լրացնել նոր՝ 6-րդ մասով՝ այս դեպքերի համար ևս լիազոր մարմնի, նոտարի ու դատարանի համար սահմանել իրավահաստատող փաստաթղթերը պետական գրանցում իրականացնող մարմին էլեկտրոնային եղանակով ներկայացնելու մասին կանոն:	Ընդունվել է: Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսվող՝ Օրենքի 47.3-րդ հոդվածը լրացվել է նոր՝ 6-րդ մասով:	Ընդունվել է:
8.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագիծ	Առաջարկում ենք Նախագծում շտկել տեխնիկական վրիպակները և տառասխալները:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել են տեխնիկական շտկումներ:	Ընդունվել է:
«Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու վերաբերյալ» օրենքի նախագիծ					
1.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդված	Քանի որ հարկման բազան ներառում է նաև լրացուցիչ փոխհատուցման գումարը՝ առաջարկում ենք Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսված՝ օրենսգրքի 62-րդ հոդվածի 8-րդ մասում «համարժեք» բառից հետո լրացնել «և լրացուցիչ» բառերով:	Ընդունվել է: Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսված՝ օրենսգրքի 62-րդ հոդվածի 8-րդ մասում կատարվել է համապատասխան լրացում: Նույնպիսի լրացում կատարվել է նաև Նախագծի 2-րդ հոդվածում:	Ընդունվել է:

2.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագծի 2-րդ հոդված	Քանի որ արժեթղթերի գրավի դեպքում առաջարկվում է ոչ թե տրամադրել փոխհատուցում, այլ պահանջի իրավունք՝ առաջարկում ենք Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսված՝ օրենսգրքի 147-րդ հոդվածի 1-ին մասի 28-րդ կետում կատարել լրացում և որպես նվազեցվող (չհարկվող) եկամուտ նախատեսել պահանջի իրավունքը:	Ընդունվել է: Նախագծի 1-ին հոդվածով նախատեսված՝ օրենսգրքի 147-րդ հոդվածի 1-ին մասի 28-րդ կետում կատարվել է համապատասխան լրացում:	Ընդունվել է:
3.	ՀՀ Կառավարություն	Նախագիծ	Առաջարկում ենք Նախագծում շտկել տեխնիկական վրիպակները և տառասխալները:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել են տեխնիկական շտկումներ:	Ընդունվել է: